

Le P'tit Nicolas

Numer 1,
wrzesień 2023r.

W numerze:

Syndrom paryski

BD francophones

Moda francuska

Les parcs d'atraxions

Yaoizm

(Nie)francuskie
jedzenie

Czasopismo studenckie

Le P'tit Nicolas

- A gdzie piernik? Zapytał Kopernik.
Coś poszło nie tak...

UWAGA KONKURS!!!

Zaprojektuj LOGO dla naszej gazetki.
Pliki w formacie pdf prosimy
przesyłać na adres: smolon@umk.pl
do 31 października 2023r.

Redaktor naczelny:
mgr Sylwia Mołoń

Komitet redakcyjny:
dr hab. Anna Gęsicka, prof. UMK
dr Krzysztof Trojanowski, prof. UMK
dr Emmanuel Lajus
dr Marcin Skibicki

„Le P'tit Nicolas” jest czasopismem
tworzonym przez Koło Naukowe Kultury i
Języka Francuskiego EXCENTRYCY oraz
studentów Filologii Romańskiej i
Lingwistyki Stosowanej udostępnianym w
formie elektronicznej.

Spis treści:

**Les huit meilleures BD francophones pour
apprendre le français**
Michalina Markiewicz.....2

Gdy z Francji
Sergiusz Strzelecki.....4

**Disney po francusku, czyli to co stało się ze
słynnymi piosenkami w Polsce i we Francji**
Martyna Trocha.....5

**Les parcs d'attractions en France : des endroits
amusants pour tous**
Natalia Markiewicz.....8

Yaoizm popolity
Aleksander Łagodziński.....9

**Francuska moda - od haute couture do
streetwearu**
Bartosz Jastrzębski.....10

**Francuska moda na przestrzeni lat: Elegancja,
innowacja i niepowtarzalny styl**
Sandra Karpińska i Alicja Berg..... 11

L'Eurovision vraiment unique
Dagmara Szpila.....12

Syndrom paryski a “Emily w Paryżu”
Sandra Karpińska.....13

(Nie)fancuskie jedzenie
Kinga Baluta.....14

Vacances 2023-Quelle ville française visiter ?
Dominik Bober..... 15

**La forêt des loups très intelligente a volé la lune
élégante**
Sebastian Jaworski.....16

Espoir
Kornelia Ewertowska..... 16

Czy wystarczy Ci odwagi, by poznać Don Juana?
Alicja Kostrzak 17

**L'image linguistique de la couleur bleue inscrite
dans les unités phraséologiques françaises**
Karolina Nitka-Kończyńska.....18

Les huit meilleures BD francophones pour apprendre le français

Bien qu'en Pologne les BD - les bandes dessinées - soient considérées plutôt comme un marché de niche, son marché français bat tous les records - en 2020, 7,9 millions de Français ont acheté des BD ! Elles sont si appréciées qu'il existe même une expression - « le neuvième art » - synonyme pour les BD ; cela fait penser que les BD sont comme chaque autre discipline artistique.

Ci-dessous, je vous présente une liste de 8 BD francophones par lesquelles vous pouvez commencer votre aventure avec la lecture en français.

Et pourquoi les BD et pas les livres, disons, traditionnels ? Alors, la réponse est simple - parce que grâce aux illustrations, même si on ne connaît pas tous les mots, les dessins facilitent la compréhension générale, donc la lecture est moins difficile et beaucoup plus agréable.

Alors, laissez-vous vous immerger dans la beauté de la langue française en compagnie de Tintin, Titeuf ou Lucky Luke, et bonne lecture !

1. *Lucky Luke* de Morris

Commençons par notre cow-boy préféré, Lucky Luke, « l'homme qui tire plus vite que son ombre ». Personnage principal de la BD du même nom, il est présent dans toutes les publications faisant partie de la série. Solitaire, juste en compagnie de son cheval - Jolly Jumper - afin de rétablir la justice dans l'Ouest

américain de la fin du XIXème siècle, Lucky Luke vit de nombreuses aventures ; il réussit, il échoue, il se bat avec ses ennemis, dont les plus célèbres sont Les Dalton et Billy the Kid.

Lucky Luke a été créé par Morris (son nom réel est Maurice de Bevere), un auteur et dessinateur belge. C'est aussi lui qui a inventé l'expression « le neuvième art ».

2. *Astérix* de René Goscinny et Albert Uderzo

Un autre personnage qui ne peut absolument pas manquer dans cette liste, c'est Astérix.

Tout le monde aime ce Gaulois sympa. De nouvelles adaptations de cette BD sortent presque chaque année, parmi les plus récentes il faudra mentionner le film de Guillaume Canet, *Astérix et Obélix : L'Empire du Milieu*, qui est sorti en 2023.

Peut-être que vous le connaissez grâce aux adaptations cinématographiques (parmi elles, la plus connue, *Astérix & Obélix: Mission Cléopâtre*, de Chabat de 2002), mais en tant que personnes apprenant la langue française, vous devez sans aucun doute jeter un coup d'œil à la BD.

Elle a été créée par René Goscinny, auteur du *Petit Nicolas* et scénariste de nombreux albums de *Lucky Luke*.

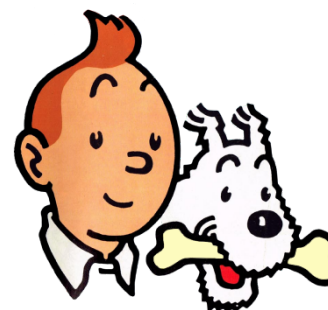
3. *Tintin*

d'Hergé

Les aventures de Tintin constituent une série de BD créée par le dessinateur et scénariste belge Hergé (Georges Rémi).

C'est une des bandes dessinées les plus populaires du XXème siècle. Tintin, le personnage éponyme de la série, est un jeune reporter et globe-trotter, qui vit de nombreuses aventures à côté de son chien Milou.

Si vous avez envie d'en savoir plus, vous êtes libres de consulter le site web officiel de la série (www.tintin.com), où vous pouvez connaître mieux

les personnages de la BD, feuilleter les 24 albums gratuitement et découvrir encore plus de choses.

4. **Titeuf** de Zep

Titeuf, c'est une BD française créée par Zep (Philippe Chappuis), dessinateur suisse. La série raconte la vie de tous les jours de Titeuf, un garçon d'environ 8 ans. Dans la série il grandit, il tombe amoureux et il se pose diverses questions à propos du monde et des filles.

Ce qui caractérise le plus Titeuf, ce sont sa mèche blonde et de nombreuses expressions, comme « tchô » ou « c'est pô juste ».

Si vous êtes intéressés, il existe un film long métrage intitulé *Titeuf, le film*, écrit et réalisé par Zep, et une série d'animation à base de la BD.

5. **Paul** de Michel Rabagliati

Dans une liste des meilleures BD francophones il faut que se trouve au moins une BD canadienne. Mon choix ? *Paul* de Michel Rabagliati, auteur québécois.

Personnage principal, Paul, est un alter-ego de l'auteur, père de famille. La série de BD racontant ses aventures comporte 10 albums, dont le plus récent est sorti en 2019.

Pour plus d'informations, n'hésitez pas à visiter le site officiel de l'auteur (michelrabagliati.com).

6. **Gaston**

Lagaffe d'André Franquin

Gaston Lagaffe est une BD d'humour franco-belge, créée dans les années 1950 par André Franquin. Au début, elle était publiée chaque semaine dans le *Journal de Spirou*, puis éditée en albums chez Dupuis dans les années 1990.

La série raconte la vie de Gaston Lagaffe, un employé de bureau paresseux, qui travaille au *Journal de Spirou*, où il commet des gaffes, d'où son nom. Le supérieur de Gaston est Fantasio, personnage éponyme de la BD numéro 7.

7. **Spirou et Fantasio**

C'est une série de BD ayant lieu dans le même univers que la précédente. Elle a été publiée dans le *Journal de Spirou* depuis 1938.

Les personnages principaux sont deux reporters, Spirou et Fantasio, qui, en vivant leurs aventures, doivent souvent affronter des gangsters.

Plusieurs auteurs ont contribué à la création de la BD, dont les plus connus sont André Franquin et le duo Tome et Janry.

8. **Thorgal** de Jean Van Hamme et Grzegorz Rosiński

Ici, une BD de fantasy sur fond de mythologie scandinave, illustrée par Grzegorz Rosiński, un dessinateur de bande dessinée polonais.

Parmi les personnages principaux se trouvent Thorgal et son épouse Aaricia. La série est composée de 40 albums.

Les illustrations :

Lucky Luke –

<https://www.derstandard.at/consent/tcf/story/2000047413228/lucky-luke-seit-70-jahren-allein-im-wilden-westen>

Astérix et Cléopâtre –

<https://www.lapresse.ca/cinema/nouvelles/201312/27/01-4724269-1968-asterix-et-cleopatre-de-rene-goscinnny-et-albert-uderzo.php>

Otis – <https://genius.com/Edouard-baer-monologue-dotis-annotated>

Tintin –

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/fr/4/4a/Tintin_et_Milou_Logo_headshot.png

Titeuf –

<https://villains.fandom.com/wiki/Titeuf>

Paul –

https://www.google.com/search?q=paul+de+michel+rabagliati&sxsrf=APwXEdcgR-IPgFubsVPIAWaO4AYuQ2AFmg:1684695173579&tbm=isch&source=iu&ictx=1&vet=1&fir=-K_R1zHY5TP8kM%252Chk4JYP0U5mmVUM%252C_%253BtKEki6upJjgcuM%252CM5aFOjWYkE0SeM%252C_%253BtBr7WHmeF9_YAM%252C5EcWYHE1N1K1QM%252C_%253BNrOd9_3PTA8bhM%252CCTupaWytiGywM%252C_&usg=AI4-kRbXf0FXIMv1irmBQaKG3R3dXaa7A&sa=X&ved=2ahUKEwjI3IDLiof_AhXvsosKHx9SD6AQ_h16BAhIEAE#imgre=TBr7WHmeF9_YAM

Gaston –

https://en.wikipedia.org/wiki/Gaston_%28comics%29

Autor : Michalina Markiewicz

Gry z Francji

Francja od wielu lat jest domem dla niezwykle kreatywnych studiów deweloperskich, które oddały w ręce graczy wiele niezapomnianych produkcji. Jest to właściwie **wiodący kraj Europy**, jeśli chodzi o ilość, jakość oraz różnorodność produkowanych gier komputerowych i konsolowych. Pochodzą stamtąd zarówno **ponadczasowe klasyki**, które na zawsze odcisnęły swoje piętno na tej branży, jak i **współczesne tytuły** o wielomilionowych budżetach, które z roku na rok pobijają coraz większe rekordy finansowe. Zapraszam na krótki przegląd studiów oraz gier, które swoje źródła mają właśnie we Francji.

Zestawienie to warto rozpocząć od klasyki. Jedną z najbardziej ponadczasowych francuskich gier jest *Another World*, którą samodzielnie wyprodukował Éric Chahi dla Delphine Software w 1991 roku. Gra ta przedstawia historię naukowca, który w wyniku nieudanego eksperymentu został przetransportowany do zupełnie obcego mu, alternatywnego świata. Mimo że gra pozornie zalicza się do bardzo prostego gatunku dwuwymiarowych gier platformowych, jej projektant postawił przed sobą cel stworzenia filmowego doświadczenia. Grę cechuje niezwykle poważny, mroczny i niepowtarzalny **klimat obcości**, w który wręcz się wsiąka. Produkcja zebrała ogrom branżowych nagród oraz zainspirowała wielu naśladowców, a do dziś powstało kilka jej reedycji na współczesne platformy. *Another World* jest uznawana za ważny punkt odniesienia we współczesnej branży gier we Francji.

Prawdopodobnie największym producentem gier wywodzącym się z kraju nad Sekwaną jest firma **Ubisoft**. Ten powstały w 1986 roku producent nieprzerwanie raczy graczy nowymi tytułami oraz markami i wywarł ogromny wpływ na całą branżę. Tytuły, które zdobi logo tej firmy, można by wymieniać godzinami. Do jednych z najważniejszych należą serie *Rayman*, *Splinter Cell*, *Far Cry* oraz *Assassin's Creed*. To tytuły, które zna dziś właściwie każdy gracz, i które były niezwykle ważnymi krokami milowymi dla swoich gatunków. Urokliwa seria *Rayman*, mimo że dziś nieco zapomniana, na początku lat dwutysięcznych była jedną z najważniejszych serii tzw. platformówek, bez wstydu stając w szranki chociażby z wciąż popularnymi seriami *Mario* oraz *Sonic*. Seria *Splinter Cell* w podobnym okresie stanowiła filar gatunku skradanek akcji, pozwalając graczom na niezwykle taktyczną rozgrywkę w roli tajnego agenta, oddając im **niespotykaną swobodę** w wykonywaniu zróżnicowanych misji. Franczyzy *Far Cry* oraz *Assassin's Creed* zaś to prawdopodobnie

najbardziej cenne marki w portfolio wydawcy, które od ponad 15 lat wciąż otrzymują nowe odsłony, oferując graczom **wielkie otwarte światy**, najczęściej wzorowane na prawdziwych miejscach. Mimo że w dzisiejszych czasach firma, zdaniem wielu, nie tworzy już tylu nowych, unikalnych marek co kiedyś, to jej wkład w rozwój branży jest niepodważalny i rok w rok dostarcza ona fanom przynajmniej kilka wielkich i wysoko ocenianych produkcji.

Na koniec warto przyrzeć się również **mniejszym studiom** zlokalizowanym we Francji, których produkcje odbijają się echem na całym świecie. W szczególności pragnę zwrócić uwagę na dwa studia: **Asobo Studio** oraz **Quantic Dream**.

Asobo Studio to producent, który przez lata wyprodukował wiele gier na licencji filmów **Disneya**, takich jak *Ratatuj* czy *Wall-E*, które odznaczały się dość wysoką jakością wykonania, ale nie przyciągały do siebie tłumów. W 2019 roku jednak studio to wydało grę *A Plague Tale: Innocence*, osadzoną w **XIV-wiecznej Francji**, w której gracz przejmuje kontrolę nad rodzeństwem, wspólnie starającym się przetrwać w nieprzyjaznym świecie. Grę cechuje **emocjonalna fabuła** oraz **wyśmienita oprawa graficzna**, dzięki którym otrzymała niezwykle wysokie noty od recenzentów, a w 2022 roku wydana została jej, równie dobrze przyjęta, kontynuacja o nazwie *A Plague Tale: Requiem*.

Quantic Dream to studio prowadzone przez wizjonera Davida Cage'a, którego głównym celem jest zaoferowanie graczom **filmowych doświadczeń**, w których na przebieg fabuły gracz ma realny wpływ. Tytułami tego studia, które odniosły największy sukces są *Heavy Rain* oraz *Detroit: Become Human*. W obu gracz steruje poczynaniami kilku różnych postaci, których losy przeplatają się, a decyzje podejmowane w jednej historii wpływają również na pozostałe. Tytuły te zostały niezwykle ciepło przyjęte przez graczy, choć często zwraca się uwagę na ich dużą liniowość oraz względny brak „gry w grze”. Niemniej, studio **Quantic Dream** wywarło duży wpływ na branżę, będąc inspiracją dla innych twórców.

Podsumowując, Francja to kraj, w którym powstało i wciąż powstaje wiele produkcji ważnych dla całego świata gier. W tytuły francuskich studiów zagrywają się gracze z całego świata, a ich wpływ na cały ten segment branży rozrywkowej pozostaje niebagatelny. Francuskie studia pełne są **niezwykle utalentowanych i kreatywnych twórców**, którzy nie ustają w tworzeniu niezapomnianych przygód oraz wciąż inspirować naśladowców. A jak wiadomo, kopiowanie jest najwyższą formą uznania.

Autor: Sergiusz Strzelecki

Disney po francusku, czyli to co stało się ze słynnymi piosenkami w Polsce i we Francji

Czy istnieją ludzie, którzy nie zobaczyli chociaż minuty jakiegokolwiek produkcji Disneya? Czy istnieją ludzie, którzy choć raz w dzieciństwie nie widzieli historii Kopciuszka, czy historii Śnieżki i siedmiu krasnoludków? Świat Disneya istnieje wokół nas od dekad, a motywy z opowieści o księżniczkach i wielu innych znanych postaci są wszędzie: na ubraniach i butach, na akcesoriach do włosów i kuchennych utensyliach, reklamują linie kosmetyków, i najśłynniejsze marki ... Dziś jednak chciałabym skupić się na tym, co w tym wszystkim urzeka najbardziej, na tym, co dopełnia i pięknie zamyka każdą z bajek. To muzyka, czyli ścieżki dźwiękowe (soundtracki), które niekiedy znacznie różnią się od tych oryginalnych, znanych i zapamiętanych przez naszych rodziców, czasem też dziadków, i na których wychowaliśmy się my i nasze rodzeństwo. Piosenki księżniczek, utwory o miłości, przyjaźni czy, po prostu, o tajemnicy życia – = wzruszają, skłaniają do refleksji, motywują, uczą, wskazują na najważniejsze wartości... Zapewniają dzieciom i dorosłym nie tylko rozrywkę, ale także edukują. Jak moglibyśmy ich nie uwielbiać?

Część z nich nie bez powodu otrzymała najcenniejsze nagrody, np. Oscara w kategorii najlepsza piosenka oryginalna. Oto kilka piosenek Disneya wyróżnionych właśnie w ten sposób:

1. „When You Wish Upon a Star”, wyk. Cliff Edwards, bajka: „Pinokio”, rok 1940
2. „Under the Sea”, wyk. Samuel E. Wright, bajka: „Mała Syrenka”, rok 1989
3. „Beauty and the Beast”, wyk. Celine Dion i Peabo Bryson, bajka: „Piękna i Bestia”, rok 1991
4. „Can You Feel the Love Tonight”, wyk. Elton John, bajka: „Król lew”, rok 1994
5. „Colors of the Wind”, wyk. Judy Kuhn, bajka: „Pocahontas”, rok 1995
6. „Let it go”, wyk. Idina Menzel, bajka: „Kraina lodu”, rok 2013
7. „Remember me”, wyk. Miguel, Gael Garcia Bernal, Natalia Lafourcade, bajka: „Coco”, rok 2017.

Spójrzmy, co zmieniło się w „esencji” każdej z piosenek, w tym, co możliwe, że umoralnia, przenosi w odległą krainę myśli i sprawia, że czasem nasz światopogląd zmienia się znacząco. Czyli w tekstach utworów, które bardzo często we francuskiej wersji niosą zupełnie inną ideę i myśl. Zaciekawieni? Przekonajmy się o tym na własne oczy i uszy ☺

Zacznijmy od absolutnie klasycznego „Króla Lwa („Le Roi Lion” we Francji) i słynnego „Circle of Life” stworzonego przez Eltona Johna. W Polsce tytuł to dosłowna kalka z języka angielskiego, czyli „Krąg życia”, który w pierwotnej wersji został

wykonany przez Joannę Dark, a właściwie Joannę Jagłę (urodzona w Toruniu artystka nominowana do nagrody Fryderyka w kategorii „album roku - muzyka dziecięca”,), w drugiej wersji wykonała go Beata Bednarz wokalistka i muzyk sesyjny). We Francji to piosenka z ponad 88 milionami odsłon w serwisie youtube (ponad 16 milionów w Spotify) i nosi tytuł „L’histoire de la vie”. Przyznajmy, nazwa ta nawiązuje to wersji pierwotnej, jednak nieco

odbiega od reszty. W pierwszej zwrotce francuskojęzycznego utworu to „Bóg Słońce oślepią cię, Ziemia czeka na ciebie i wzywa, a ty masz chłonąć coraz to więcej wiedzy”, w polskojęzycznej wersji „los rzuca cię tutaj na Ziemię, rzeczy, które trzeba zobaczyć jest nieskończenie wiele i nie wiesz, jak pojąć sens istnienia”... a to dopiero 1 zwrotka ☺

W samym francuskojęzycznym refrenie to historia życia i jej wieczny cykl czyni „błogosławione dziecko” nieśmiertelnym. W Polsce to refren, w którym życie prowadzi nas przez „rozpaczy mrok”, ale to nadzieja ma oświecić tę drogę do własnych dróg, które napisał dla nas los i zamknął to w ten „wieczny życia krąg”. Przyznam, że dla mnie to utwór, który porusza w każdej z opisanych wersji.

Odkąd los rzucił nas tu na Ziemię,
Olśniewa wzrok słoneczny blask.
Jest tu więcej dróg,
Niż ktoś przejść by mógł,
Więcej spraw,
Niż ogarnąć się da.
Istnienia sens jak pojąć, gdy
Wokół nas niezbadany łśni ład.
Ale Słońca twarz hen,
W nieba lazur się pnie,
To lśnić, to nie,
Nieskończony ciąg.
Wieczny Życia Krąg,
Co prowadzi nas,
Przez rozpaczy mrok,
W nadziei blask.
Aby dojść do tych dróg,
Własnych i pisanych,
W ten wspaniały,
Wieczny Życia Krąg.

Au matin de ta vie sur la planète
Ébloui par le Dieu Soleil
À l'infini, tu t'éveilles aux merveilles

De la Terre qui t'attend et t'appelle
 Tu auras tant de choses à voir
 Pour franchir la frontière du savoir
 Recueillir l'héritage
 Qui vient du fond des âges
 Dans l'harmonie d'une chaîne d'amour
 C'est l'histoire de la vie
 Le cycle éternel
 Qu'un enfant béni
 Rend immortel
 La ronde infinie
 De ce cycle éternel
 C'est l'histoire
 L'histoire de la vie

Szukając informacji na temat piosenek z bajek w języku francuskim, natrafiłam również na wypowiedź na forum, która nawiązywała do utworu pochodzącego z „Herkulesa”, zatytułowanego „I Won't Say im in Love”. Osoba pisząca zwróciła uwagę na tekst utworu w języku francuskim używanym w Kanadzie oraz tym w Europie, każda z wersji jest inna, słowa zostały zmienione. Tytuły - bo to one na pierwszy rzut oka informują nas o różnicy - brzmią: „Jamais je n'avouerais” w wersji europejskiej i „Les raisons du coeur” w wersji pochodzącej z Kanady. Widać różnicę na pierwszy rzut oka?

No dobrze,
 pierwsza zwrotka zawiera praktycznie te same słowa, ale sprawa się komplikuje już nieco później. Spójrzcie na tekst obu piosenek.

Jamais je n'avouerais
 S'il y a un prix pour manque de jugement
 Je crois que j'ai le ticket gagnant
 Nul homme ne vaut de souffrir autant
 C'est de l'histoire ancienne
 Je jette, j'enchaîne
 Qui crois-tu donc tromper ?
 Ton cœur en veut, est amoureux
 N'essaie pas de cacher
 La passion se lit dans tes yeux
 Pourquoi tant le nier
 Il t'a envouté, il t'a ensorcelé
 Non, non, jamais je ne le dirai non, non
 Ton cœur soupire pourquoi m'en dire oh, oh
 C'est trop banal d'être sentimentale

Les raisons du cœur
 S'il y a un prix pour faute de jugement
 Je crois l'avoir gagné souvent
 L'amour vaut-il donc tous ces soucis ?

C'est de l'histoire ancienne, maintenant fini
 Tu te fais croire des histoires
 Chasse de ta tête ces idées noires
 Laisse ton cœur parler fort
 Tu auras tort si tu l'ignores
 Oublie ta résistance
 Oui chérie, tu dois te rendre à l'évidence
 Jamais jamais, je n'avouerais, non non
 Désirs, délices en toi se glissent
 C'est trop cliché d'être ainsi amoureuse.

Pamiętacie „Pocahontas” i słynny hit Edyty Górniak „Kolorowy wiatr”? Założę się, że na pewno © W tym przypadku polska wersja nie jest w stu procentach wierna oryginałowi (myślę, że ok. dziewięćdziesiąt procent podobieństwa), bo w języku angielskim Vanessa Williams wyśpiewała nam „Colors Of The Wind”. W języku francuskim nie musimy nawet słuchać piosenki, bo różnicę widzimy już w podtytule. W Polsce mamy po prostu „Pocahontas”, we Francji to „Pocahontas. Une Légende indienne”. Wracając do piosenki, tytuł to „L'air du vent”, a treść? Wydaje mi się, że ta piosenka zarówno w języku francuskim, jak i polskim ma swoje drugie dno, które odkrywamy dzięki pogłębionej interpretacji. Pocahontas zwraca uwagę na to, że ludzie podkreślają jej odmiennność i to, że jest „nieświadomym dzikusiem”, z resztą to stwierdzenie również pojawia się w naszej wersji, bo u nas to „głupia dzikuska”. Tak naprawdę, to piosenka opisuje to samo i odwołuje się do tych samych wartości, tylko za pomocą innych słów. W każdym kraju to odpowiedź na egoizm i narcyzm oraz na to, jak postrzegani są ludzie tacy jak główna bohaterka. Różnica pojawia się później, bo we Francji utwór do końca utrzymany jest w nastroju „antyrasistowskim”; możemy usłyszeć tam, że bez względu na kolor skóry wszyscy śpiewamy „pieśni gór” albo „dla ciebie obcy nie nosi imienia człowieka”. W Polsce to wszystko skręca w stronę materializmu, którym kierują się ludzie. Przyznajmy, że każdy z tych aspektów jest niezwykle istotny i stworzenie z nich głównego wątku atrakcyjnej piosenki to nie lada sztuka.

Pomimo tego, że bajka „Frozen” powstała dość niedawno, to piosenkę „Let it go” szybko kojarzymy już od pierwszych taktów. Wersja francuska jest bardzo podobna do polskiej, zatytułowanej „Mam tę moc”, śpiewanej przez Katarzynę Łaską. W Paryżu, Marsylii czy Lyonie

usłyszymy „Libérée, délivrée” w wykonaniu Anais Delvy. Ładnie? Mnie bardzo podoba się ten francuski tytuł. Każda ze zwrotek zaczyna się opowieścią o zimie, co nie powinno nas dziwić, bo to wtedy dzieje się akcja bajki. W Polsce to królowa jest samotna, we Francji to śmieć jest uosobieniem królowej, a kraina jest „krainą samotności”. Elsa, rozpoczynając pierwszą zwrotek francuskojęzycznego utworu, postanawia, że wyjeżdża... W Polsce nie ma o tym w ogóle mowy. „Bridge” nie różni się tak mocno, bo i tu i tu jest silna, nikomu nic nie może powiedzieć i ma wyzbyć się jakichkolwiek uczuć. Teraz oceńcie sami, czy refreny obu piosenek są od siebie bardzo odległe?

Mam tę moc!

Mam tę moc!

Rozpalę to, co się tli

Mam tę moc!

Mam tę moc!

Wyjdę i zatrzasknę drzwi!

Libérée, délivrée

Je ne mentirai plus jamais

Libérée, délivrée

C'est décidé, je m'en vais

Et me voilà

Oui, je suis là

Libérée, délivrée

Le froid est pour moi le prix de la liberté.

Trwając w klimacie współczesnych produkcji Walta Disneya, zatrzymajmy się na bajce pod tytułem „Vaiana i skarb oceanu”, nazywaną we Francji „Vaiana z krańca świata”. Piosenka promująca film, czyli w polskojęzycznej wersji „Pół

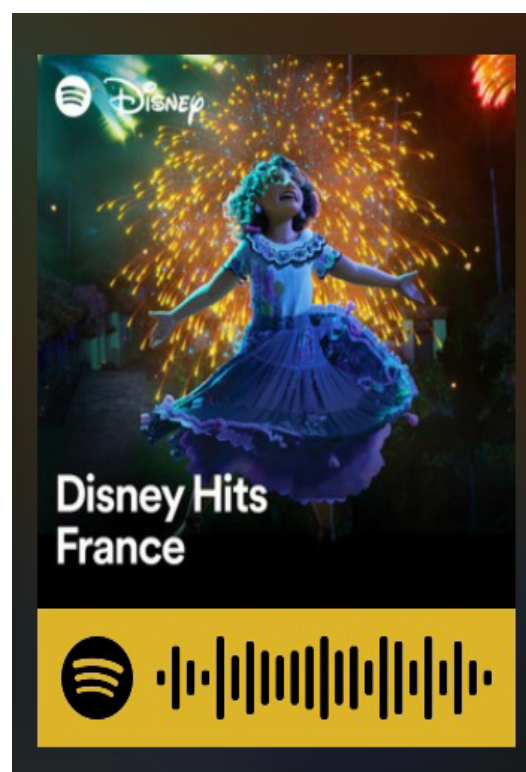

kroku stąd” w wykonaniu Natalii Nykiel, została przetłumaczona na język francuski jako „Le bleu lumière”. Słuchając tych piosenek możemy stwierdzić, że każda z nich jest zupełnie inna, a jedynym spójnym aspektem jest „morze”, czyli słowo, które zawarte jest w każdej z nich. Oczywiście, w pierwszym wersie refrenu pojęcie „horyzontu” również pojawia się w obu piosenkach

i „przywołuje” do siebie bohaterkę: Gdzie się niebo i morze chcą zejść, coś woła...”; „L'horizon où la mer touche le ciel...Et m'appelle”, ale poza tym nic nie jest takie samo. We Francji Vaiana ciągle szuka swego miejsca, w Polsce już je zna, tak samo we francuskiej wersji pojawia się słońce, którego złotych refleksów ludzie nie dostrzegają, a Polsce to „ten ogień na wodzie” zachęca ją do spełniania marzeń. U nas na wyspie wszyscy czują się dobrze, co wybrzmiewa w piosence, we Francji zaś nikt tego nie wie, ale każą nam pokochać to miejsce ☺

Niewątpliwie w każdym miejscu na świecie znajdziemy mnóstwo różnic porównując tytuły, dialogi jak i teksty piosenek, bo przecież ile krajów, tyle języków i wersji. Więcej rozbieżności pojawia się w utworach współczesnych pochodzących z bajek takich jak „Kraina Lodu”, „Zaplątani”, „Vaiana i skarb oceanu”, czy „Coco”, ale chciałam pokazać, że w tych dawnych filmowych bajkach również jest to powszechne. To co? Macie ochotę przekonać się o tym na własne uszy? Zeskanujcie kod, który przeniesie Was do playlisty „Disney Hits France” stworzonej przez Spotify i zauważcie, że „Naprawdę chcę” z „Małej Syrenki”, to „Partir là-bas”. Może znajdziecie coś jeszcze...? Na pewno, bo magiczny świat disneyowskich piosenek skrywa wiele sekretów. Odkryjmy je razem!

Autor: Martyna Trocha

Les parcs d'attractions en France : des endroits amusants pour tous

Les parcs d'attractions en France sont très populaires et attirent beaucoup de visiteurs chaque année, qu'ils soient français ou étrangers. Ces lieux merveilleux offrent des moments de bonheur et de divertissement pour toute la famille et les amis. Dans cet article, nous allons vous présenter les parcs d'attractions les plus connus en France, où vous pourrez vous amuser et vivre des aventures extraordinaires.

Disneyland Paris

Situé à Marne-la-Vallée, Disneyland Paris est l'un des parcs d'attractions les plus célèbres au monde. Avec ses deux parcs, Disneyland Park et Walt Disney Studios, il propose un monde enchanté où les personnages Disney prennent vie. Il y a des manèges fantastiques, des parades magiques et une ambiance féerique qui enchanteront les petits et les grands.

Parc Astérix

Le Parc Astérix, près de Paris, vous plonge dans l'univers des célèbres personnages de bande dessinée Astérix et Obélix. Ce parc propose des attractions à sensations fortes, des spectacles captivants et des décors inspirés de l'époque des Gaulois. Les montagnes russes palpitantes vont vous offrir une journée pleine d'aventure et de rires.

Puy du Fou

Situé à seulement une heure de Nantes, le Puy du Fou est un parc d'attractions différent des autres. Il vous transporte à travers l'histoire de la France avec des spectacles grandioses mettant en scène des Vikings, des chevaliers et des mousquetaires. Vous pourrez assister à des reconstitutions historiques incroyables, des combats spectaculaires et des effets spéciaux époustouflants. C'est une expérience unique qui allie divertissement et apprentissage.

Futuroscope

Situé près de Poitiers, le Futuroscope est un parc d'attractions axé sur la science, la technologie et l'audiovisuel. Il propose des attractions interactives et innovantes qui vous plongent dans des mondes virtuels fascinants. Vous pourrez vivre des expériences en 4D, regarder des films sur des écrans géants et assister à des spectacles immersifs. Le Futuroscope est un endroit idéal pour les amateurs de nouvelles technologies.

Les parcs d'attractions en France offrent une grande variété d'expériences amusantes pour tout le monde. Que vous recherchiez des sensations fortes, de la magie, des spectacles grandioses ou des découvertes scientifiques, vous trouverez votre bonheur dans ces lieux enchanteurs. Alors, préparez-vous à vivre des moments inoubliables dans les parcs d'attractions de France, où les rêves deviennent réalité.

Autor: Natalia Markiewicz

Yaoizm pospolity

Spośród kulturowych fenomenów, których napływ w kierunku rejonów europejskich odznaczył się spopularyzowaniem negatywnych mentalności, warto wyróżnić przypadek szczególny, z pozoru niszowy, a jednak obecnie powszechny. Yaoi to gatunek japońskiej mangi, literatury lub animacji. Skupia się na relacjach między mężczyznami w aspekcie romansu lub praktyk seksualnych. Niegdyś kwintesencja takich platform jak Tumblr, Vine czy Pinterest, a obecnie wstydlivy sekret, *guilty pleasure* nastolatek, kryjących się w grupach facebookowych w ramach aktywności zwanej role-playem. Nie można jednak nie wspomnieć o tych użytkownikach, które jawnie chwala się, że są konsumentkami tego gatunku, podkreślając zarówno łatwy dostęp do aktywności z nim związanych, jak i atrakcyjność sugestywnych cosplayów męskich postaci, rysowanych w pornograficznym stylu, , wcale nie w kontekście sztuki. Gdzie leży granica? Kiedy tematem są prawdziwi ludzie? Kiedy mówi się o krzywdzących stereotypach? A może wtedy, gdy mówię ludziom, że jestem w związku z mężczyzną, a oni pytają: jesteś *boomem* czy *topem*? Jesteś *seme* czy *uke*?

Słowo *seme* wywodzi się od japońskiego czasownika *semeru*, które oznacza atakować. Odnosi się to do jednej z głównych ról w yaoi, gdzie mężczyzna określany w ten sposób przejmuje rolę dominującą, także seksualnie. To on inicjuje wszelki kontakt, czy to fizyczny, czy emocjonalny, stąd częsty motyw zmuszania potencjalnego partnera to do sytuacji i spotkań, które odbiorca ma uznawać za romantyczne.

Słowo *uke* oznacza odbiorcę lub tego, który *przyjmuje*. To druga z ról, określająca osobę, której brakuje pewności siebie, która jest delikatna, nie ma żadnej decyzyjności nad swoim losem i podporządkowuje się sytuacji, reagując co najwyżej płaczem.

Fakt, że terminologia ta przesiąkła do realnej rzeczywistości, stanowi przykład tego, jak szufladkowanie pomaga w pojęciu czegoś, czego albo nie chce się wytłumaczyć, albo po prostu nie potrafi. Nie dość, że postacie tworzone według tego wzoru są płytkie i odgrywają tylko schematyczny scenariusz, to reprezentują także potencjalnie nieznane odbiorcy relacje homoseksualne, odpowiadające heteroseksualnym stereotypom. Gdyby zamienić tylko jedną z płci, otrzymujemy produkt wciąż popularny, jak tanie romanse typu „A□er”, „365 dni”. *Uke* jest kobiecy, niski, drobny, niedostępny lecz uległy. *Seme* nie zwraca uwagi na uczucia partnera, jest wysoki, umięśniony, ma nierealistyczne proporcje ciała (stąd pojęcie dłoni

seme, oznaczające dłonie tak duże, że są wielkości całej głowy *uke*).

Wbrew rozpowszechnionym opiniom gatunek, jakim jest yaoi, nie słynie z pełnych afektu, romantycznych historii. Od każdej zasady są wyjątki, jednakże w tym wypadku powszechna definicja nie zawodzi: fenomen powstał raczej ze względu na swoją pornograficzną zawartość. Zainteresowanie tematem niegdyś tabu, w dodatku w odsłonię pełnej taniej pożywki dla spragnionego, działającego pod wpływem hormonów umysłu nastolatek? Konsumpcyjna perfekcja.

Wielu z fanów yaoi nie zdaje sobie sprawy z tego, jak krzywdzące jest rozprzestrzenianie fałszywych informacji na temat seksu. Fantazje to fantazje, stworzenie pornografii w celu przedstawienia czegoś mało realistycznego to nie problem, lecz masowe powielanie błędnych założeń, które z tych fantazji wynikają, tworzy zakrzywiony obraz rzeczywistości, co odbija się na innych. Pomijam tu już mnogość interakcji seksualnych w analizowanym gatunku (czasami nawet 75% mangi składa się z samych scen seksu); powtarzające się wręcz niezdrowe motywy są wystarczającym powodem do tego, by poddać te utwory poważnej krytyce.

Przeważa gwałt, gwałt jako zdarzenie (słusznie) traumatyczne i jednocześnie sensualne, gwałt jako dowód miłości i zainteresowania, gwałt przedstawiany przez kolejne dwa rozdziały poświęcone podnieceniu czytelnika. Konsensualna manifestacja miłości nie występuje, chyba że w utworach niszowych. Zmuszanie drugiej osoby do stosunku, kontynuowanie go, gdy druga osoba jest nieprzytomna albo prosi, błaga o koniec, to norma. Ponadto, gdy autor zdecyduje się na tematykę BDSM, to nigdy nie jest to bezpieczna praktyka; postacie nie komunikują swoich potrzeb, nie stosują się do zasad zdrowego rozsądku i z pewnością nie promują mieszczącego się w normie podejścia.

Przedstawione zjawisko nie ma na celu demonizowania jego konsumentów, a jedynie skłonienie do pewnych refleksji. Każdy człowiek popełnia błędy i niech pierwszy rzuci kamieniem ten, kto był zawsze świadomy, gdy oddawał się jakiejś przyjemności, jakiejś rozrywce. Niemniej z pewnego punktu widzenia łatwo dostrzec negatywne aspekty yaoi oraz tego, co ono za sobą niesie. Wiedzione kulturą prostoty i zaspokajania prymitywnych potrzeb, jest zaprawdę jedynie małym wyborem w oceanie miliona, które podejmuje się w trakcie życia. Ale czy to znaczy, że mamy nie poddawać naszych działań jakiegokolwiek krytyce? W końcu jest jak jest.

Auor: Aleksander Łagodziński

Francuska moda –
od haute couture
do streetweru

Francja jest jednym z najbardziej wpływowych krajów w świecie mody. To właśnie dzięki projektantom z Paryża Francja stała się kolebką haute couture, które przyciąga zamożnych klientów z całego świata. Nie bez powodu na wydarzeniach takich jak Met Gala czy ceremonia wręczenia Oscarów nie brakuje celebrytów w kreacjach zaprojektowanych specjalnie na tę okazję przez najbardziej renomowane domy mody. Jednak w dzisiejszych czasach francuska moda nie kojarzy się tylko z wytwornymi sukienkami, ale także z codziennym stylem tzw. streetwearowym.

Początki haute couture sięgają drugiej połowy XIX wieku, kiedy to obdarzeni zmysłem artystycznym krawcy zaczęli tworzyć luksusowe ubrania dla zamożnych klientów. Sam termin oznacza dosłownie "wysokie krawiectwo". Jest to luksusowy i ekskluzywny segment mody, który obejmuje ręcznie wykonane ubrania, szyte na miarę z najwyższej jakości materiałów. Pierwszy paryski dom mody haute couture założył w 1858 roku pochodzący z Anglii Charles Frederick Worth. Od tego czasu, francuska moda zyskała na popularności i stała się synonimem wytworności i klasy. Obecnie najbardziej znane domy mody haute couture to między innymi Chanel, Christian Dior, Yves Saint Laurent, Balenciaga i Givenchy.

Projektanci uwielbiają łamać stereotypy i coraz częściej pokazują na wybiegach, że francuska moda to nie tylko haute couture. W ostatnich latach coraz większą popularnością cieszy się francuski streetwear, który łączy klasykę z nowoczesnymi trendami. Marki takie jak A.P.C., AMI Paris czy Maison Kitsuné zyskują coraz większe uznanie

wśród młodych ludzi, którzy chcą wyglądać stylowo i modnie.

Nie można zapomnieć o tym, że francuski styl to także ikony mody, które stały się inspiracją dla wielu projektantów na całym świecie. Jedną z najbardziej wpływowych postaci dla trendsetterów była Coco Chanel, która wprowadziła do damskiej mody elementy męskiej garderoby, takie jak marynarki i spodnie. Jej projekt małej czarnej sukienki z 1926 roku do dziś pozostaje jednym z najbardziej popularnych i ponadczasowych.

Francuska moda ma także wpływ na kulturę popularną, szczególnie w dziedzinie filmu. Kultowy "Diabeł ubiera się u Prady" to przykład, jak modę francuską przedstawia się na dużym ekranie. Francuskie aktorki, takie jak Brigitte Bardot czy Catherine Deneuve, zainspirowały również wielu projektantów mody, a ich styl stał się wzorem do naśladowania dla kolejnych pokoleń.

Modowa stolica nad Sekwaną znana jest również z nieustannych eksperymentów i odważnych koncepcji, które pojawiają się na wybiegach każdego sezonu. Jednym z najgorętszych trendów modowych, który zyskuje na popularności we Francji i na świecie jest połączenie klasyki z nowoczesnością. Projekty łączące styl vintage z nowoczesnymi dodatkami, takimi jak smartwatches czy sneakersy, są coraz bardziej powszechne. Projektanci takich marek jak Balenciaga, Louis Vuitton czy Chanel, pokazują kolekcje, w których klasyka łączy się z innowacją, co przyciąga uwagę modowych entuzjastów z całego świata.

Jak widać, francuska moda to coś więcej niż tylko haute couture. To połączenie klasyki z nowoczesnością i eksperymentowanie z różnymi stylami. Od luksusowych sukienek po codzienny streetwear, francuskie wybiegi mają wiele do zaoferowania dla każdego, kto interesuje się modą i stylem.

Autor: Bartosz Jastrzębski

Francuska moda na przestrzeni lat: elegancja, innowacja i niepowtarzalny styl

Moda francuska od lat cieszy się światowym uznaniem jako symbol elegancji, wyrafinowania i niepowtarzalnego stylu. Od czasów Ludwika XIV, który ustanowił Francję jako centrum mody, luksusu i wykwintnych manier francuscy projektanci i domy mody nieustannie definiują trendy, kreując ikoniczne stylizacje i inspirując entuzjastów na całym świecie. Czas na przyjrzenie się modzie francuskiej na przestrzeni lat i prześledzenie jej ewolucji oraz tego, jaki wpływ wywarła na światowy przemysł w branży odzieżowej i luksusowej.

XVII i XVIII wiek: klasycyzm i rokoko

W drugiej połowie XVII wieku Francja stała się najważniejszym ośrodkiem mody, a Paryż szybko zyskał reputację jako stolica elegancji. W tym okresie dominował klasycyzm, inspirowany stylem dworu królewskiego. Były to czasy, kiedy moda była zarezerwowana dla elity i władzy. W XVIII wieku królowa Maria Antonina, wielbicielka kosztownych tkanin i biżuterii, lansowała ubiory charakteryzujące się przepychem, ale także skandalizujące proste sukienki koszulki.

XIX wiek: haute couture i Belle Époque

W drugiej połowie XIX wieku powstały pierwsze domy mody haute couture. Moda francuska ewoluowała a francuscy projektanci stawali się ikonami. Epoka Belle Époque przyniosła odważne wzory, delikatne koronki, bogato zdobione suknie i mocno wyszczuplające talię gorsety. Tuż przed wybuchem pierwszej wojny Coco Chanel wprowadziła rewolucję w modzie, odrzucając skomplikowane wzory i kroje na rzecz prostoty i elegancji.

XX wiek: awangarda i haute couture

Pierwsze spodnie dla kobiet Paula Poireta z 1912 roku, stroje sportowe Jeana Patou, ekscentryczne projekty Elsy Schiaparelli czy mała czarna sukienka Chanel lansowane w latach 20. Budzą ogólne zainteresowanie i wpływają na zmianę obyczajów. Pod koniec lat 30. Cristóbal y Balenciaga, zapoczątkował nowe trendy w kroju i proporcjach ubrań. W latach 40. i 50. Christian Dior lansował taliowane suknie i szerokie spódnice z dużej ilości materiału.

Lata 60. i 70.: rewolucja mody

Lata 60. i 70. to okres, w którym francuska moda doświadczyła prawdziwej rewolucji. Młodzi projektanci chętnie eksperymentowali, wprowadzając nowe i odważne koncepcje. W latach 60. André Courrèges lansował minispódniczki i damskie komplety ze spodniami, a Yves Saint Laurent żakiet safari i smoking dla kobiet, które stał się ikonicznym elementem garderoby. Natomiast Pierre Cardin i Paco Rabanne wykorzystywali

nowoczesne tworzywa i tkaniny, proponując geometryczne formy i wzory w ubiorach i biżuterii.

Lata 80. i 90.: luksus i minimalizm

W latach 80. i 90. XX wieku francuska moda łączyła luksus z dużą ekstrawagancją. Dom mody Chanel pod wodzą Karla Lagerfelda ożywił ikoniczne elementy marki, takie jak kostiumy i torebki. W tym samym czasie Jean-Paul Gaultier oferował niekonwencjonalne i odważne projekty. Jednak na przełomie lat 80. i 90. pojawił się również trend minimalizmu, który przeciwstawiał się nadmiarowi. Francuscy projektanci, tacy jak Jil Sander czy Azzedine Alaïa, skupiali się na prostocie linii, doskonałym kroju i wysokiej jakości materiałach.

XXI wiek: ekologiczna świadomość i nowe wyzwania

U progu XXI wieku francuska moda zaczęła koncentrować się na aspekcie ekologicznym i zrównoważonym rozwoju. Coraz więcej projektantów i domów mody wprowadza ekologiczne praktyki do swojej produkcji, stosując organiczne tkaniny, recykling materiałów i ograniczając negatywny wpływ na środowisko naturalne.

Współczesna francuska moda jest różnorodna i wielowymiarowa. Dom mody Balmain reprezentuje luksus w dawnym stylu, Yves Saint Laurent odzwierciedla rockową estetykę, a Chanel nadal symbolizuje elegancję i klasę. Ponadto, młodzi projektanci, tacy jak Jacquemus czy Marine Serre, wprowadzają nowe spojrzenie na francuską modę, łącząc tradycję z innowacją i eksperymentując z formami, tkaninami i kolorami.

Francuska moda na przestrzeni lat zachowała swoją niepowtarzalną tożsamość, będąc źródłem inspiracji dla wielu projektantów na całym świecie. Od klasycyzmu i rokoka do awangardy i minimalizmu, francuscy projektanci kontynuują tradycję tworzenia niezwykłych i stylowych kreacji. Elegancja, innowacja i niepowtarzalny styl nadal są fundamentem francuskiej mody, czyniąc ją jednym z najważniejszych graczy na światowej scenie mody.

Autorki: Sandra Karpińska i Alicja Berg

L'Eurovision vraiment unique

En mai 2023, le 67ème Concours Eurovision de la Chanson a eu lieu à Liverpool, Angleterre. Loreen a remporté la victoire pour la Suède, avec sa chanson "Tattoo", obtenant 583 points. La Finlande a fini à la deuxième place - son représentant Käärijä avec "Cha Cha Cha" a obtenu 526 points. Et en troisième position - Israël avec "Unicorn", chanté par Noa Kirel. Pour les "profanes", qui ne suivent pas l'Eurovision chaque année, ces résultats paraissent normaux. Mais pour les fans (comme moi), cette édition était...pour le moins bizarre. Je voudrais vous présenter les raisons pour lesquelles le 67ème Eurovision restera longtemps dans les mémoires.

Le Concours n'avait pas lieu dans le pays qui a gagné l'année dernière

En 2022, à Turin, l'Ukraine a obtenu le plus grand nombre de points, alors elle a reçu le droit d'organiser le concours chez elle. Cependant, à cause de la guerre, le diffuseur ukrainien avec l'UER (l'Union européenne de radio-télévision, organisatrice du Concours depuis le début en 1956) ont décidé que l'Ukraine n'était pas capable d'accueillir le Concours. Alors, l'UER a commencé les discussions avec la BBC, parce que l'Angleterre a obtenu la deuxième place. Enfin, le Concours a eu lieu à Liverpool, c'était la première fois depuis 1980, que le Concours n'avait pas lieu dans le pays vainqueur de l'année précédente.

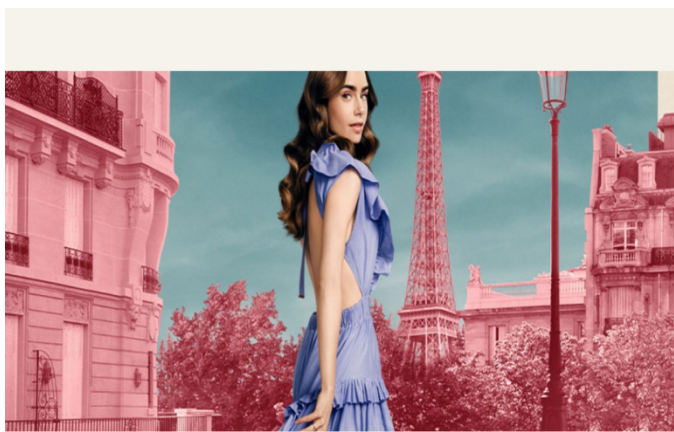
Le favori des fans n'a pas remporté la victoire

Cette année, il y avait deux candidats à la victoire, qui ont complètement dominé les classements des fans. La Suède, représentée par Loreen, gagnante en 2012, et la Finlande, représentée par Käärijä, rappeur relativement inconnu, même dans son pays. Mais la chanson finlandaise a bouleversé la compétition comme une tempête. Je suis fan de l'Eurovision depuis 2016, et c'est la première fois que j'ai vu une telle adoration pour une chanson. Peut-être est-ce grâce aux réseaux sociaux, où Käärijä avait une énorme présence. Pour moi, c'était aussi un coup de foudre, et je suis tombée amoureuse de "Cha Cha Cha" dès les premières secondes. "Cha Cha Cha" n'a aucun mot en anglais, tout est chanté en finlandais. Sa popularité est en même temps impressionnante et surprenante, parce que c'est la première fois quand j'ai vu une chanson en langue native atteindre autant de présence. Mais Loreen avait un grand avantage avant même de présenter sa chanson - elle avait déjà gagné

l'Eurovision, donc elle était fortement connue, même par les gens qui ne sont pas intéressés par le Concours. Dans l'Eurovision, deux types de votes comptent - ceux du jury (5 personnes du milieu musical) et ceux du "public" (chacun peut voter pour son favori chez lui). Alors, Loreen était prédestinée à gagner cette année. Même moi, connaissant les règles tacites du Concours, je savais que Loreen allait remporter la victoire. C'était vraiment triste que le vainqueur ait été décidé avant mai. Pendant la finale, Loreen a obtenu un nombre de points du jury révoltant - 340 (15 fois 12 points - le plus grand nombre possible). Mais Käärijä a aussi obtenu un nombre de points du public impressionnant - 376 (18 fois 12 points !!!). Malheureusement, cela n'a pas suffi, et en 2024 l'Eurovision aura lieu en Suède. Tout le monde était complètement déçu après la finale, prêt à envoyer des pétitions afin de répéter le vote. C'était la première fois que j'ai vu la tristesse totale d'un assez grand nombre de fans. Je suis aussi triste, mais je veux retenir Käärijä dans les mémoires, en écoutant sa chanson en boucle.

Autor: Dagmara Szpila

Emily w Paryżu

VS

SYNDROM PARYSKI

CZYLI KRÓTKO O TYM, JAK
ROMANTYZOWANIE ŻYCIA WPŁYWA NA
RZECZYWISTOŚĆ.

Syndrom paryski to termin medyczny, który odnosi się do zjawiska, kiedy osoby odwiedzające Paryż doznają rozczarowania i depresji, wynikających z nierealistycznych oczekiwań w stosunku do miasta miłości. Choć zazwyczaj dotyczący turystów japońskich, syndrom ten może pojawić się u każdego, kto wierzy w romantyczną wizję Paryża, jaką przedstawiają filmy i literatura: urocze uliczki, zapach francuskiego jedzenia, piękna architektura.

W ostatnich latach syndrom paryski stał się przedmiotem zainteresowania dzięki popularnemu serialowi "Emily w Paryżu", w którym tytułowa bohaterka, młoda Amerykanka Emily Cooper, przenosi się do Francji, aby pracować w agencji marketingowej. W serialu pojawiają się liczne sceny ukazujące piękno miasta, jego kulturę i styl życia - w sposób nierealistyczny, niemal groteskowy.

Wiele osób z Francji i z zagranicy skrytykowało serial za idealistyczne przedstawienie życia w Paryżu. Zdaniem krytyków, serial ukazuje miasto jedynie przez pryzmat stereotypów, takich

jak francuska kuchnia, moda, wino i kultura, z pominięciem prawdziwych problemów, z jakimi boryka się metropolia czyli bezrobocie, konflikty społeczne z imigrantami, brak mieszkań socjalnych.

Syndrom paryski w kontekście "Emily w Paryżu" dotyczy zatem oczekiwań i rozczarowań, jakie mogą pojawić się u widzów, którzy zainspirowani serialowymi wizjami podróżują do Paryża i doświadczają rzeczywistości, która odbiega od tego, co widzieli w serialu. Osoby, które przyjeżdżają do Paryża, aby poznać jego kulturę i styl życia jego mieszkańców, często odkrywają, że rzeczywistość jest inna niż ta, którą przedstawiają filmy i seriale warto jednak zauważyć, że "Emily w Paryżu" ma również swoich zwolenników, którzy podkreślają, że serial pełni funkcję rozrywkową i nie ma na celu przedstawienia prawdziwego obrazu Paryża. Widzowie, którzy cenią serial za jego lekkość i romantyzm, mogą z łatwością przystosować się do rzeczywistości miasta, wiedząc, że ich wizja Paryża była jedynie fikcją.

W każdym razie, obojętnie czy ktoś wierzy w romantyczną wizję Paryża czy też nie, syndrom paryski jest przypomnieniem, że warto zachować realistyczne podejście do życia i nie oczekiwać, że wszystko będzie idealne, tak jak w fabularnej historii na ekranie.

Autor: Sandra Karpińska

(Nie) francuskie jedzenie

Co łączy ciasto francuskie, francuskie tosty i „french fries”, czyli wszystkim dobrze znane frytki? Wszystkie te potrawy nie pochodzą z Francji! Jeśli nie stamtąd, to skąd? Okazuje się, że mają one z tym krajem tyle wspólnego, co znana w Polsce ryba po grecku z Grecją. Jedyne, co łączy kraj słynący z setek pysznych win i ogromnej ilości serów z wyżej wymienionymi, jak i wieloma innymi, daniami to nazwa. **Ciasto francuskie** stało się na tyle popularną potrawą, że nawet w Polsce jest bardzo częstym produktem w asortymencie piekarni, cukierni i supermarketów. Możemy spotkać je zarówno na słodko z dodatkiem jabłek czy czekolady, jak i w wersji wytrawnej w postaci owiniętej w nie parówki. Jego pochodzenie sięga już czasów starożytnej Grecji i Rzymu, gdzie wyrabiano je z dodatkiem oliwy. Wiele źródeł podaje różne wersje dotyczące korzeni tego wypieku. Jedną z teorii jest to, że ciasto francuskie powstało z modyfikacji baklawy, która była powszechnym wyrobem cukierniczym na Bliskim Wschodzie. Możliwe, że do Francji przywędrowało o wiele wcześniej, ale pierwszy spisany i wydany drukiem przepis na to ciasto pochodzi z książki „Le Cuisinier français” François Pierre de La Varenne wydanej w 1651 roku, choć podobno już wcześniej, na początku wieku, praktykant piekarski i późniejszy malarz Claude Gellée zwany Le Lorrain, wyrabiał rogaliki z owego ciasta dla swojego chorego ojca. Istnieje nawet polska legenda mówiąca o tym, że podczas pobytu wojsk napoleońskich w Gdańsku w 1807 roku

Francuzi rozsmakowali się w kaszubskim „cieście listowym” i rozpowszechnili je, co dało początek legendzie ciasta francuskiego. Dodatkowo warto wspomnieć, że nawet słynny **croissant**, jeden z symboli Francji, narodził się w Austrii, a popularność nad Sekwaną zyskał dzięki Marii Antoninie. Pochodzenia **tostów francuskich** można doszukać się z kolei we Włoszech. Już w IV w. p.n.e. mieszkańcy Rzymu delektowali się smakiem czerstwego chleba maczanego w jajku i mleku. Był to jeden ze sposobów na ograniczenie marnowania pieczywa, które stanowiło podstawowe pożywienie. W średniowieczu danie to rozpowszechniło się w całej Europie. We Francji przyjęło się pod nazwą *pain perdu* („chleb utracony”), która funkcjonuje do dnia dzisiejszego. Mimo że potrawa ta istniała od wieków nazwę tostów francuskich otrzymała dopiero w 1724 roku w Stanach Zjednoczonych przez... pomyłkę! Niejaki Joseph French, zawodowy kucharz, miał problemy z gramatyką i zapomniał dopisać apostrof do słowa „French” w nazwie „French Tost”. I tak tosty Josepha Frencha stały się tostami francuskimi. W ojczyźnie u pizzy i makaronu narodziły się również **francuskie makaroniki**. Według legendy do Francji dotarły dopiero w 1533 roku po zaślubinach Katarzyny Medycejskiej z przyszłym królem Henrykiem II. Stało się to za sprawą królewskiego kucharza, który zaoferował Francuzom ten nowy deser. Kolejną „francuską potrawą”, o której warto wspomnieć, są frytki (z ang. „French fries”). Te cienko pokrojone, smażone na głębokim tłuszczu lub pieczone, kawałki ziemniaków (rzadziej buraków czy marchewek), najczęściej podawane osolone z dodatkiem ketchupu, a w Wielkiej Brytanii, gdzie stanowią część dania narodowego („fish and chips”), z majonezem lub octem, stały się jednym z podstawowych dań typu fast food na całym świecie. One również, mimo swojej mylącej nazwy, nie pochodzą z Francji. Mimo iż wielu uważa, że jest to potrawa wymyślona przez Amerykanów, gdzie restauracje z niezdrową żywnością sprzedają je w ilości kilkuset milionów kilogramów rocznie, ich pochodzenie tradycyjnie wywodzi się z belgijskiego miasta Dinant. W XVIII wieku podstawowym pożywieniem tamtejszej ludności były łowione, a następnie smażone w głębokim tłuszczu ryby. Kiedy nadchodziła zima i woda zamarzała, zamiast ryb w podobny sposób smażyono kawałki ziemniaków.. Jak się okazuje, tak samo jak podczas nauki języka obcego, także w kuchni można natknąć się na „fałszywych przyjaciół” (*faux amis*).

Autor: Kinga Baluta

Vacances 2023

Quelle ville française visiter ?

Les vacances 2023 s'approchent rapidement, certains voudront sans doute partir en France pour se reposer et vivre cette magnifique culture. Il est bien entendu que les destinations les plus populaires sont Paris, Marseille ou d'autres villes très connues, mais la France n'offre pas seulement la Ville Lumière. Voici trois villes que vous ne regretterez pas d'avoir visité.

Annecy

Capitale de la Haute-Savoie, Annecy est sans doute la ville qui vous satisfera. Appelée « Venise Alpine », Annecy peut offrir des paysages formidables à des prix pas chers. Sur la colline dans le centre-ville, se trouve un château construit au XIIème siècle et duquel on peut voir le panorama annécien. Par le centre passent aussi des canaux et ponts de la rivière Thiou, ceux-ci vous donneront l'impression d'être à Venise en Italie. La ville offre beaucoup d'attractions mais si vous voulez plus, vous pouvez visiter le Pont de la Caille très proche de la ville ou aller à Genève, éloignée de 40 kilomètres d'Annecy.

Chamonix

Cette belle ville Alpine n'offre pas seulement des kilomètres de sentiers touristiques, mais c'est un endroit ayant un beau climat de ville montagnarde. Des maisons typiques des Alpes, le calme des

montagnes et le fameux Mont Blanc vous feront sans doute rêver. Même si la ville ne fait pas partie des destinations petit budget, elle vous laissera sûrement de bonnes impressions même en été, ça vaut le coup d'y aller !

Montpellier

Si vous aimez le soleil et les températures très hautes, Montpellier est la destination parfaite pour vous. Si vous aimez goûter des spécialités régionales, vous adorerez Montpellier, vous pouvez goûter des plats magnifiques et vivre une expérience culinaire que vous n'oublierez jamais. Cette ville offre des monuments extraordinaires tels que la Cathédrale Saint-Pierre ou la Place de la Comédie. Mais si vous n'aimez pas passer des heures à visiter la ville, pas de stress ! Montpellier vous donne accès aux magnifiques plages de la Méditerranée où vous pourrez bronzer toute la journée. Prenez vite votre décision, les hôtels se remplissent !

Auteur : Dominik Bober

ANNECY

**CHAMONIX
MONT BLANC**

MONTPELLIER

La forêt des loups très intelligente a volé la lune élégante

A l'approche de la nuit, la lune commence à grandir et grandir, et grandir ... sans arrêt. Lorsque les loups l'ont vue, ils se sont mis à crier aux autres. De plus en plus, ils perdent la raison. Plus la petite pierre grandit, plus ils ont horreur de Dieu. La lune était loin du ciel (hors de sa propre place). Tout devenait blessant et stressant pour les loups. Le Seigneur omniprésent, a ordonné de bruler la forêt des loups. Chacun a été condamné à mort. C'est l'heure du jugement. L'enfer et le néant sont apparus. Chacun n'existe qu'une fraction de seconde. Des destins enlevés dans les tueries de masse. Pourquoi les rires se sont changés en cris ? Mais, il n'y a qu'une douleur invisible dans les cris qui pénètrent et emmêlent chaque âme. Le méchant dansait sous la pluie d'orage de douleur. Le jour est tombé, mais il n'y a personne, nulle part. Heureusement, la lune a été suspendue dans le ciel par son propriétaire. Elle a attendu 7 ans avant d'atteindre sa forme propre. N'oubliez jamais que la mort n'attendra pas. Chaque loup s'enfoncera dans la brume

Fin

Auteur: Sebastian Jaworski

Espoir

Sur le ciel comme papillon
Sur la terre avec les roses
Sur les vagues et dans le vent
Je peins ton corps

Dans les nids d'oiseaux
Dans chaque rayon de soleil
Feu eau vent et terre
Je vois ton visage

Sous la surface de l'eau
Sous le poids des rêves
Sous les branches des arbres
J'adore ton âme

Sur feuilles givrées
Sur tous les murs ombragés
Toile encre cuir ou brique
Je peins ton corps

Dans la fourrure de chat
Dans chaque pic des montagnes
Dans les glaces du lac
Je vois ton visage

Sous le manteau de la pluie
Sous des nuages moelleux
Joie sourire larme ou cri
J'adore ton âme

Et par le pouvoir d'un pinceau
Je réfléchis ma vie
Je suis créé pour t'attraper
Pour te rendre immortel
ESPOIR

Auteur : Kornelia Ewertowska

Czy wystarczy Ci odwagi, by poznać Don Juana?

Spotkałam go niedawno, to była środa, inna niż wszystkie. Wpadłam na niego w teatrze. Światła na scenie oświetliły jego piękne lico, młode ciało, pogłębiły kokieteryjne spojrzenie. Tego dnia wszyscy w jakimś stopniu mu ulegliśmy. Wielu wpadłoby za nim w ogień, naruszyło wszelkie granice, a nawet poszłoby do piekła.

Na pewno mieliście w życiu okazję poznać kogoś takiego – pociągający, z błyskiem w oku, wprawiający ciało w drżenie, wywołujący palpacje serca. Tracie rozum, mózg oddaje władzę pożądaniu i pragnieniu bliskości, a z ust tego człowieka wypływają najśodsze słowa; sęk w tym, że jest on gotowy wyznać miłość na rogu każdej ulicy. Gdyby miał serc tysiąc, oddałby każde, a tak musi się dzielić tym jednym, które w tej sytuacji zmuszone jest wciąż zmieniać swoją Panią. Nigdy nie zostanie waszym pięknym zakończeniem, z nim nie żyje się długo i szczęśliwie, tylko krótko i intensywnie. Wiadomo, jak to się kończy – poobijanym sercem, depresyjnym nastrojem, mętlikiem w głowie. Jedno mogę wam obiecać: pozostawi po sobie wspomnienia do końca życia.

Znałam go już wcześniej – czytałam o nim, spotykałam go na kartach książek, widywałam na ekranie, a nawet rozpoznawałam na ulicach. Zawsze z szelmowskim uśmiechem przemierzał świat w pogoni za kolejną miłością, nową uciechą, a robił to w taki sposób, że nikt nie mógł się mu oprzeć. W sztuce Don Juan Tenorio znany jest jako legendarny szlachcic hiszpański z Sewilli, żyjący w XVI wieku. Jego atrybuty to uroda i urok – potrafi rozkochać w sobie osoby każdej płci, o jego wszystkich podbojach trudno byłoby napisać w jednym utworze. Don Juan to także symbol buntu wobec obowiązujących zasad, wartości i tradycji, jednak o tym za chwilę.

Mam wrażenie, że gdy o nim wspominam, to łatwo mogę go zgubić; biegnę za nim, a jak wiecie, jest to szelma, który zawsze znajdzie ścieżkę do serca, a później ... drogę ucieczki, czy to przed wzgardzoną, opuszczoną niewiastą, jej zhańbioną rodziną, wierzycielami czy wrogami. Stosuje znakomite uniki, manipuluje każdym. Znajdziecie go w dziełach Moliny, Byrona, Zorilli, filmach Croslanda, Bergmana, Levena i wielu innych, zobaczycie go także na ulicach. To nie tylko fikcyjna postać – w życiu rozpoznajemy go po odpowiednim zestawie cech. Don Juan to amant, buntownik, hipokryta. Udajmy się więc w jedno miejsce, nie zgubmy go - spójrzmy na Don Juana oczami Moliera. Mężczyznę poznajemy już po jego sławnym uwiedzeniu Donny Elwiry, porwaniu jej z klasztoru i poślubieniu. Po wielkich emocjach poziom hormonów został unormowany i wkradła się

rutyna, a tego Don Juan nie znosi, serce musi wciąż wchodzić w nowe fazy, więc wyrusza na podbój nowych serc, w kierunku nowych przygód. Jakich? Nie będę zdradzać, mogę tylko nadmienić, że Molier w swoim utworze skupia się na głównym bohaterze, pozwala nam wdrzeć się w labirynt jego psychiki, dostrzec hipokryzję, obłudę, także zobaczyć, że nie wierzy on w nic, co stałe i znane od wieków, kpi z religii, wartości i przekonañ.

Cytując Sganarela, wiernego sługę naszego bohatera, „mój przyjacielu, wierzaj mi, ty jeszcze nie wiesz, co to za człowiek ten Don Juan”. Mówiłam, że to amant, buntownik, łowca cielesnych wrażeń; ostrzegałam, iż przygoda z tym Panem może skończyć się słabo, ale czy to wszystko? Jeśli tak, to dlaczego mu ulegamy, skoro wiemy, jaki jest? Niestety Don Juan to naprawdę dobry gracz. Nieważne, czy go znamy, bo nawet Sganarel czy Don Ludwik (ojciec bohatera) uwierzył w skrucę i odmianę mężczyzny, co świadczy o tym, iż mamy do czynienia z człowiekiem potrafiącym oszukać każdego, nawet najbliższych. Don Juan kryje pod płaszczykiem cnoty, sprawiedliwości oraz dobroci ciemną stronę swojej osobowości, by zyskać wszystko to, czego pragnie. Codziennie widzimy takich ludzi w mediach, polityce, organizacjach religijnych - zawsze gotowych wygłosić nam kazanie, wskazać odpowiednią ścieżkę, skandować hasła o uczciwości i sprawiedliwości, mimo iż faktycznie ich serca są ciemne od grzechów.

A co, jeśli Don Juan byłby kobietą? Dlaczego nie? W życiu pojawia się on w obu konfiguracjach – przecież kobiety również przejawiają jego cechy. Na pewno znacie „Donny Jeannki” gotowe na wszystko, pragnące wywrócić świat do góry nogami, by spojrzeć, jak klęczy u ich stóp. Na pomysł osadzenia Don Juana w ciele kobiety wpadł Roger Vadim w 1972 roku, tworząc film *Don Juan ou Si Don Juan était une femme...* Okazuje się, że w wersji kobiecej może on być jeszcze bardziej przewrotny. Mawiają, że kobiety to słaba płeć, a osobiście sędzę, że ci, którzy tak twierdzą, po prostu ich nie doceniają. Jeanne, grana przez gwiazdę kina francuskiego Brigitte Bardot, zjawiskowo podbija serca kolejnych osób na swojej drodze. Kpi z religii, dogmatów, tradycji, więzów małżeńskich, nie ogranicza się do męskich kochanków, kusząc wszystkich wokół, a robi to z klasą. Mam wrażenie, że przedstawienie Don Juana w postaci kobiety dodaje nowego elementu w tej grze, ponieważ niewiasta zawsze może udać bezsilną i słabą, by utonąć w ramionach pocieszyciela. Jeśli wcześniej nie udało się go zdobyć, to przecież na pewno taki człowiek, niczym rycerz na białym koniu chciałby ją uratować?

Nie opowiem Wam, jak kończy się historia Don Juana, pozostawię Was w niepewności. Możecie sami sprawdzić, odnajdując go w

książkach, filmach czy na deskach Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu. Powiem tylko jedno: przecież nie można mieć całe życie asa w rękawie, a karma zawsze wraca.

Autor : Alicja Kostrzak

L'image linguistique de la couleur bleue inscrite dans les unités phraséologiques françaises

Aperçu de l'histoire de la couleur bleue

Cette couleur était désagréable, dévalorisante et comptait peu pour les peuples de l'Antiquité (Pastoreau, 2002, p. 11). Le bleu de couleur de la mort, des enfers, des peintures guerrières des Barbares est devenu noble par le biais de la couleur du manteau de la Vierge et des rois à partir du XIIIe siècle (Caumon et al., 2010). Et c'est à ce moment-là que le bleu devient de plus en plus apprécié, en particulier en ce qui concerne les vêtements et la vie quotidienne. « Aux XIIe et XIIIe siècles, le bleu était enfin devenu une couleur de premier plan, une belle couleur, une couleur mariale, une couleur royale, et pour toutes ces raisons un rival du rouge » (Pastoreau, 2002, p. 115).

Pendant les siècles qui ont suivi, le bleu et le rouge ont dominé la scène et ont même formé des paires opposées dans de multiples domaines, par exemple : couleur festive/couleur morale, couleur matérielle/couleur spirituelle, couleur proche/couleur lointaine, couleur masculine/couleur féminine. Le bleu a commencé à triompher dans le plein sens du terme. Cela était dû à l'utilisation à grande échelle d'un colorant naturel, c'est-à-dire l'indigo et ensuite à la découverte d'un nouveau pigment artificiel – le bleu de Prusse, utilisé tant en peinture qu'en teinture. À cette époque aussi, c'est précisément le succès du roman de Goethe *Les Souffrances du jeune Werther* qui a été suivi d'une période de « wertheromania » laquelle a entraîné la mode de l'habit bleu « à la Werther » (Pastoreau, 2002). Le bleu est devenu « la couleur du progrès, des lumières, des rêves et des libertés » (Pastoreau, 2002, p. 116). Le bleu devient la couleur préférée des artistes, des poètes, des hommes ordinaires, mais aussi des savants. Il convient en outre de remarquer qu'à partir de la révolution newtonienne avec sa théorie des couleurs primaires et des couleurs complémentaires, le bleu se place au centre des nouvelles classifications chromatiques. À l'heure actuelle, le rôle du bleu est amplifié, il est certainement une couleur préférée de tous les Européens, loin devant le vert et le rouge. (Pastoreau, 2002, p. 13)

La sémantique et les connotations du bleu

Comme on peut le remarquer facilement, le triomphe du bleu avait été préparé depuis longtemps. De nos jours, la couleur bleue a presque complètement perdu ses connotations défavorables et la tristesse en est l'un des rares vestiges. « Que reste-t-il aujourd'hui de la longue et riche histoire de la couleur bleue dans notre vie quotidienne, dans nos codes sociaux, dans nos sensibilités ? » (Pastoreau, 2002 : 167). Elle a acquis des connotations plutôt valorisantes et est devenue la couleur préférée des habitants de notre planète (Caumon et al., 2010).

La couleur bleue, étant la couleur du ciel, des horizons lointains, de l'espace, devient symbole de liberté, d'évasion, d'idéal, de poésie, de spiritualité, de rêve. Elle joue également un rôle anesthésiant : les murs des hôpitaux sont bleus, des calmants sont bleus, des véhicules autorisés allument des feux bleus. On l'utilise en politique modérée et consensuelle car elle n'agresse pas, elle sécurise et rassemble. De nombreuses institutions internationales ont choisi cette couleur comme couleur emblématique, notamment l'ONU, l'Unesco, le Conseil de l'Europe, l'Union européenne. Le bleu est devenu la plus pacifique, la plus neutre de toutes les couleurs (Pastoreau, 2002).

Le bleu est la couleur de l'uniforme de l'armée, de la marine, de la gendarmerie. Il a aussi des connotations aristocratiques, populaires, universelles et multisexes (Caumon et al., 2010).

Quant à la religion, le catholicisme privilégie la couleur bleue en raison du culte marial, la Vierge Marie étant généralement représentée dans une robe bleue. Toutefois, le catholicisme n'est pas le seul à privilégier la couleur bleue : le dieu hindou Vinshu et sa septième incarnation, Rama, ont généralement un teint bleu dans leurs images (Evans, 2019).

Comme déjà mentionné ci-dessus, le bleu est la couleur préférée des Européens. Il est important de noter qu'il s'agit de la couleur préférée, quel que soit le sexe, les origines sociales, la profession ou la culture dont on vient, « le bleu écrase tout » (Pastoreau, 2002, p. 167).

Il convient d'attacher plus d'importance à la connotation du bleu avec le ciel. Dans la religion chrétienne, mais aussi dans de nombreuses autres religions et systèmes cosmographiques, le firmament céleste a été associé dans sa signification à la demeure de Dieu, des anges et des saints, ainsi qu'à l'heureuse demeure des esprits humains sauvés. On voit donc ici une connotation de perfection, de bonheur, de sagesse et de justice (Tokarski, 1995).

Michel Pastoreau conclut dans son ouvrage que le bleu, étant la couleur préférée de plus de la moitié de la population, il est « probablement l'expression d'un potentiel symbolique relativement faible ou, en tout cas, peu violent ni transgressif » (2002 : 168). Ce qui veut dire qu'en déclarant la

couleur bleue comme notre préférée, nous ne révélons rien ou presque de nous (Pastoureau, 2002).

La vision de la réalité présentée dans les expressions phraséologiques contenant la couleur bleue

En regardant le bleu, le concept qui vient immédiatement à l'esprit est celui du ciel et de la mer, et donc des éléments de notre vie quotidienne. Le bleu est une couleur liée de manière stricte au rêve, à la sagesse et à la sérénité. Comme déjà mentionné ci-dessus, c'est l'une des couleurs préférées des Occidentaux et en effet, elle est omniprésente autour de nous.

La langue française est riche en expressions avec la couleur bleue. Examinons donc leurs significations.

1.1 La valeur sentimentale

Regardons la première expression choisie :

être fleur bleue

Cette expression est employée quand on veut désigner, de manière élégante, le caractère sentimental, très souvent même naïf d'une personne. En effet, dans le langage des fleurs, le bleu pâle exprime la tendresse idéalisée, discrète et timide (expresio, 9.04.2022). Un exemple d'usage :

« Il vous faisait à volonté une missive qui, transmise à un graphologue, trahissait un homme d'affaires, riche, volontaire, mais au fond un cœur d'or, généreux avec les dames, ou un timide employé de banque, sentimental, prêt à tout croire, épris de petite fleur bleue. » (Louis Aragon - les Beaux Quartiers)

Donc, on voit la valeur sentimentale et amoureuse du bleu. Il existe également une autre expression qui exprime des sensations délicates et subtiles :

voyager dans le bleu

L'origine de cette expression fait immédiatement penser au ciel. Elle signifie « rêver éveillé », c'est-à-dire tomber dans des rêveries (code-couleur, 31.03.2022).

1.2 L'exaltation et l'étonnement

Il existe également une unité phraséologique plus forte, qui exprime l'exaltation, le ravissement. Ici aussi, nous avons une connotation du ciel (code-couleur, 31.03.2022) :

voir bleu.

Une autre expression avec la signification assez ferme :

en rester bleu

L'expression signifie « être stupéfait », 'être figé d'étonnement ou de stupeur' (larousse, 1.04.2022).

1.3 La tristesse

Pour ce qui est des émotions, la couleur bleue évoque aussi la tristesse :

broyer du bleu

La locution indique 'être mélancolique', 'avoir des idées tristes'.

Deux autres de la même signification :

en voir de bleus

avoir le blues

La première désigne 'avoir de multiples aventures désagréables' et la seconde 'avoir des idées noires'. L'origine de l'expression est liée au blues, style musical afro-américain porteur de tristesse et de nostalgie ayant vu le jour à l'époque esclavagiste et qui a fait naître l'expression anglaise « to have the blue devils », devenu « Avoir le blues » en français (l'internaute, 2.04.2022).

1.4 La peur

De la tristesse à la peur, la route est souvent très courte. Le bleu est le synonyme de la peur :

avoir une peur bleue

Cette expression provient du XIXe siècle et désigne une peur violente où certaines personnes choquées deviennent très pâles et leurs lèvres et le dessous de leurs ongles bleuissent (l'internaute, 3.04.2022).

1.5 La colère

Attardons-nous encore un instant sur la question des émotions :

colère bleue

Une colère bleue est une forte colère, une rage incontrôlable. Elle est désignée ainsi parce que l'énervement est si violent, qu'il fait devenir tout pâle, rendant les lèvres crispées et qui se teignent de bleu (code-couleur, 10.04.2022).

1.6 Le travail manuel

Lors de l'analyse des expressions avec la couleur bleue, il est impossible d'ignorer le champ sémantique lié à la vie professionnelle et au travail. Il y a quelques expressions intéressantes, parmi lesquelles nous avons, encore une fois :

col bleu

ce mot signifie le bleu de travail porté par les ouvriers au début du XXe siècle. Grâce à la couleur bleue, ils se distinguaient des patrons qui portaient des chemises blanches (cols blancs) (code-couleur, 12.04.2022).

Tout le temps du domaine du travail, un nom composé populaire :

bleu de travail

Le bleu de travail est la tenue officielle des ouvriers depuis le XIXe siècle, cousu dans un tissu bon marché et de couleur "bleu de Prusse". Aujourd'hui, il s'agit d'une salopette bleue pratique utilisée pour toutes sortes de travaux (code-couleur, 31.03.2022).

1.7 L'illusion

Le bleu est aussi la couleur d'illusion :

n'y voir que du bleu

Cette locution veut dire : ne s'apercevoir de rien, n'y rien comprendre et date de 1837. Elle fait

référence aux contes bleus, anciens récits de la bibliothèque bleue composée d'histoires naïves. Depuis, la couleur bleue a été associée aux illusions. Cette expression est utilisée lorsqu'on a été trompé (linternaute, 10.04.2022).

1.8 La tricherie

Le thème de la tricherie apparaît également dans une autre unité :

passer qch au bleu

Elle signifie oublier consciemment, faire disparaître un souvenir désagréable/indésirable. Étymologiquement, cette expression vient des blanchisseuses qui trempaient le tissu dans une solution ultramarine pour enlever les taches (wiktionary, 9.04.2022).

1.9 Le bleu dans la cuisine

Le bleu a des connotation très positives, liées à la haute qualité :

cordon bleu

se dit d'une personne qui est un excellent cuisinier. À l'origine, le cordon-bleu était la décoration la plus honorifique de l'État. Le cordon-bleu est aussi un plat constitué d'une escalope roulée, de jambon, de fromage (linternaute, 11.04.2022).

En poursuivant cette excursion culinaire, on voit :

viande bleue

C'est le mode de cuisson dans lequel la viande (très souvent bœuf) est grillée à l'extérieur mais crue à l'intérieur (vendee, 9.04.2022). Attention à ne pas confondre avec :

la cuisson au bleu

qui désigne une manière de cuire le poisson, dans du vinaigre, ce qui teinte ses écailles en bleu (vendee, 9.04.2022).

Pour clore le thème culinaire :

gros bleu

Un vin rouge pourpre très faible et peu coûteux qui était servi aux XVIIIe et XIXe siècles, généralement dans les établissements de divertissement tels que cabarets, bistrots, cafés, restaurants à Paris et dans les environs (expressio, 10.04.2022).

Après avoir analysé les unités phraséologiques contenant le bleu dans la langue française, récapitulons succinctement. La couleur bleue est associée avec les sentiments, les sensations délicates et subtiles mais aussi avec des réactions du corps humain à des sentiments violents tels que : exaltation, ravissement, surprise, tristesse, mélancolie, peur et forte colère. Le bleu est aussi la couleur des illusions et celle qui est également fort présente en cuisine.

Auteur : Karolina Nitka-Kończyńska